

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **M. M.**, zast. JUDr. Janou Graňákovou, advokátkou, se sídlem Štefánikova 1734/10, Český Těšín, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 2. 2016, č. j. 22 Af 102/2013 – 120, ve znění opravného usnesení ze dne 22. 3. 2016, č. j. 22 Af 102/2013 – 137.

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku, kterým Krajský soud v Brně výrokem I. odmítl jeho žalobu ve věcech daně z přidané hodnoty v části směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2013, č. j. 14272/13/5000-14302-707271, a proti písemnostem ze dne 22. 2. 2013, č. j. 6230/13/5000-14302-707271 a č. j. 6231/13/5000-14302-707271, výrokem II. ve zbývajících částech žalobu ve věcech daně z přidané hodnoty zamítl, výrokem III. zamítl žalobu ve věcech daně z příjmů fyzických osob a výrokem IV. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[2] V doplnění kasační stížnosti ze dne 9. 5. 2016 stěžovatel navrhl přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, což odůvodnil tím, že rozhodnutí žalovaného pro něj znamená nenahraditelnou újmu, spočívající v tom, že by mohl být prodán jeho dům a obstaveny jeho účty a stěžovatel by tak nemohl vůbec podnikat a nemohl by vyživovat své tři nezletilé děti.

[3] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel dostatečně neuvedl relevantní skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit splnění zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, ani nepředložil důkazní prostředky, z nichž by předmětná újma byla zřejmá a nesplnil tak podmínku tvrdit a prokázat vznik nepoměrně větší újmy ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s.

Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

[4] Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Jde o institut výjimečný, jehož účelem je ochránit adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2012, č. j. 2 As 132/2011 - 115, všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná z www.nssoud.cz).

[5] Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje kumulativní splnění zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. 1) výraznou disproporcionalitu újmy způsobenou stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy, ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly, a 2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na konkrétní situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a uvést její intenzitu. Stěžovatelem uvedená tvrzení musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu (resp. s napadeným správním rozhodnutím) obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma přitom musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[6] Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci a z obsahu spisového materiálu a dále mj. i z vyjádření žalovaného, jehož úlohou je ze zákona hájit veřejný zájem na řádném výběru daní.

[7] Je-li odkladný účinek přiznán, pozastavují se ty účinky napadeného správního rozhodnutí, které z povahy věci pozastavit lze (tj. uložené právní povinnosti nelze vynucovat, přiznaná oprávnění nelze uplatňovat, odejmutá oprávnění zůstávají zachována, atd.).

[8] Nejvyšší správní soud při posouzení návrhu stěžovatele vycházel z majetkových poměrů stěžovatele, které obsahuje spis krajského soudu sp. zn. 22 Af 103/2013. Z prohlášení o stěžovateli o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce vyplývá, že příjmy stěžovatele za poslední zdaňovací období (rok 2003) činily celkem 505.273 Kč, stěžovatelův dluh na DPH činí 1.247.346 Kč a dluh na dani z příjmů činí 449.807 Kč. Zdejší soud tak má za prokázané, že doměřené daně několikanásobně převyšují roční příjem stěžovatele, který by tudíž nepostačoval na uhrazení doměřených daní, a proto by stěžovatel musel přistoupit k redukci svého majetku, čímž by patrně došlo k omezení jeho podnikatelské činnosti. V tomto ohledu je tedy třeba stěžovateli přisvědčit. Dále je reálné, že pokud k odkladu účinků napadeného rozsudku i obou správních rozhodnutí nedojde, stěžovatel by mohl

pokračovat

čelit exekuci. Ostatně již krajský soud usnesením ze dne 25. 2. 2014, č. j. 22 Af 103/2013 – 81, žalobci přiznal úplné osvobození od soudních poplatků a žalobě přiznal odkladný účinek.

[9] Dalším nutným krokem pro posouzení možnosti přiznání odkladného účinku bylo poměření hrozící újmy, která může stěžovateli vzniknout, s újmou, která by přiznáním odkladného účinku mohla vzniknout jiným osobám. Nejvyšší správní soud neshledal, že by odkladným účinkem mohla třetím osobám vzniknout újma nepoměrně větší, než je újma hrozící stěžovateli. Jediným subjektem, kterého se přiznání odkladného účinku dotkne, bude stát, neboť tomu bude dočasně odepřeno právo činit kroky vedoucí k výběru vyměřených daní a penále. Součet vyměřené daně a penále však v souhrnu celkových příjmů státu nepředstavuje tak zásadní položku, která by jakkoliv mohla ohrozit jeho fungování.

[10] Následně se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda by přiznání odkladného účinku nebylo v rozporu s veřejným zájmem. Zdejší soud má za to, že nepochybně existuje veřejný zájem na včasné úhradě daňových pohledávek. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti však dojde pouze k odložení vykonatelnosti rozhodnutí krajského soudu a správních orgánů do doby, než Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodne. Stěžovatel tak po určitou dobu nebude muset uloženou povinnost splnit, avšak bude k tomu povinen v případě neúspěchu své kasační stížnosti. Veřejný zájem na výběru daní tak je pouze dočasně odložen, nikoliv znemožněn.

[11] Lze tedy uzavřít, že stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku vznikne nepoměrně větší újma, než jaká by vznikla žalovanému, resp. státu či třetím osobám, v případě jeho přiznání. Přiznání odkladného účinku není ani v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Vzhledem k tomu, že odkladný účinek přiznal v posuzované věci již krajský soud, postačuje přiznat odkladný účinek kasační stížnosti pouze ve vztahu k napadenému rozsudku (srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 – 96), čímž bude z hlediska odkladného účinku až do právní moci rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci samé obnoven stav, který zde byl před právní mocí napadeného rozsudku.

[12] Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti stěžovatele odkladný účinek. Do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se tedy pozastavují účinky napadeného rozsudku. Tímto rozhodnutím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

[13] Ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly, může Nejvyšší správní soud toto usnesení i bez návrhu zrušit (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2016

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu